



Metodika

Úroveň čtenáře	3. úroveň – průzkumník
Časový odhad	Lekce – 40 minut Sebehodnocení – 5 minut
Forma aktivity	Individuální
Cílová dovednost	Zpracování informací
Popis dovednosti	Žák vytvoří osnovu, výpisek. Žák se umí soustředit po celou dobu čtení a práce s textem přiměřené délky a náročnosti. Žák pracuje s textem a klíčovými slovy v něm, dokáže se orientovat a odlišit podstatné informace od méně podstatných.
Pomůcky	Učebnice s textem k tématu, nakopírovaný grafický organizér, sešit (popř. rozstříhané aktivity z příloženého pracovního listu)
Použité metody	Volné psaní, grafický organizér, analýza věcných rysů
Využití	6. ročník ZŠ
Předmět	Dějepis
Téma	Starověká Indie
Klíčová slova	Indie, starověk, historie, území, hospodářství

Struktura lekce

Evokace – volné psaní: Indie (10 minut)

V úvodní části lekce vyučující vyzve žáky, aby na volný list papíru, příp. do sešitu psali po dobu 5 minut vše, co je napadne k tématu Indie. Toto psaní zadá jako volné se všemi pravidly, které k němu patří. Po uplynutí doby, jež mají žáci vymezenou pro psaní, sdílejí ve dvojicích své texty. Učitel může vyzvat některého z žáků k hlasitému čtení, popř. se zeptat, zda chce někdo doporučit svého spolužáka k hlasitému čtení.

Uvědomění – práce s textem z učebnice dějepisu + grafický organizér (20 minut)

Před samostatnou prací žáků rozdá vyučující grafické organizéry a společně s žáky probere jejich vlastní práci, tj. vyhledávání, zobecňování a zapisování informací z textu přímo do grafického organizéru. Ten je koncipován i jako zápis z hodiny. Žáci se učí psaní výpisků díky práci s klíčovými slovy.

Reflexe (10 minut)

Poslední aktivita se vztahuje k propojení nových informací o starověké Indii a ostatních starověkých civilizacích, se kterými se žáci prozatím seznámili. Jejich úkolem je vyplnit tabulku věcných rysů a poté společně se spolužáky a s vyučujícím sdílet.

Sebehodnocení

Tabulka sebe/hodnocení (uvedená v pracovním listě) umožňuje žákovi a učiteli ohodnotit zvládnutí konkrétní dovednosti na základě výkonu žáka v lekci. Sebehodnocení provádí žák samostatně nebo dle možností žáci navzájem po skončení aktivity, učitel pomáhá vysvětlením rozdílů mezi jednotlivými úrovněmi zvládnutí, aby se žáci dokázali ohodnotit, např. pomocí otázek reflektujících proběhnuvší aktivitu nebo na jejich pracích ukazuje konkrétní projevy rozdílné míry zvládnutí úkolu.

Použité metody

Volné psaní

Evokační metoda, jejímž cílem je žáky zaktivizovat a otevřít je pro psaní, asociování a sdílení. Smyslem je na základě slova / slovního spojení (=téma) psát po předem stanovenou dobu. Volné psaní má svá pravidla:

- Piš po celou dobu. (Neodlepuj tužku od papíru, zaznamenávej i to, že nevíš, co dále psát. *Ve starověké Indii jsem nikdy nebyla, nevím, co bych o ní psala, ale napadá mě, že...*)
- Piš souvislý text, ne jednotlivá slova či body.
- Nevracej se k napsanému, neopravuj, nevylepšuj. *Pravopis si budeš moci opravit později.*

Grafický organizér

Jedná se o graficky přehledný způsob zápisu informací. Odlišuje se od klasického lineárního zápisu. Může reflektovat široké spektrum témat, zajímavým způsobem žákům přiblížit možnosti práce s textem, navést je formou předpřipraveného zápisu k variabilitě možností zápisu stejných informací.

Analýza věcných rysů

Jedná se o metodu, která nutně nestojí na práci s textem. Jejím smyslem je srovnání více rysů jednotlivých témat. Pro její vypracování se využívá značkového aparátu obdobného jako u metody I.N.S.E.R.T.

Tím, že metoda není závislá na textu, je možné s ní pracovat jak v úvodní fázi výuky při motivaci, ale také ve fázi reflexe.

Používané značky: + *ano* – *ne* ? *nevím*

Odkazy, zdroje

Grafický organizér byl vytvořen v programu www.canva.com, který je dostupný zdarma.

Text: Využít lze jakoukoliv učebnici dějepisu pro 6. ročník s kapitolou o starověké Indii.

Pracovní list – Úkoly k textu

Volné psaní

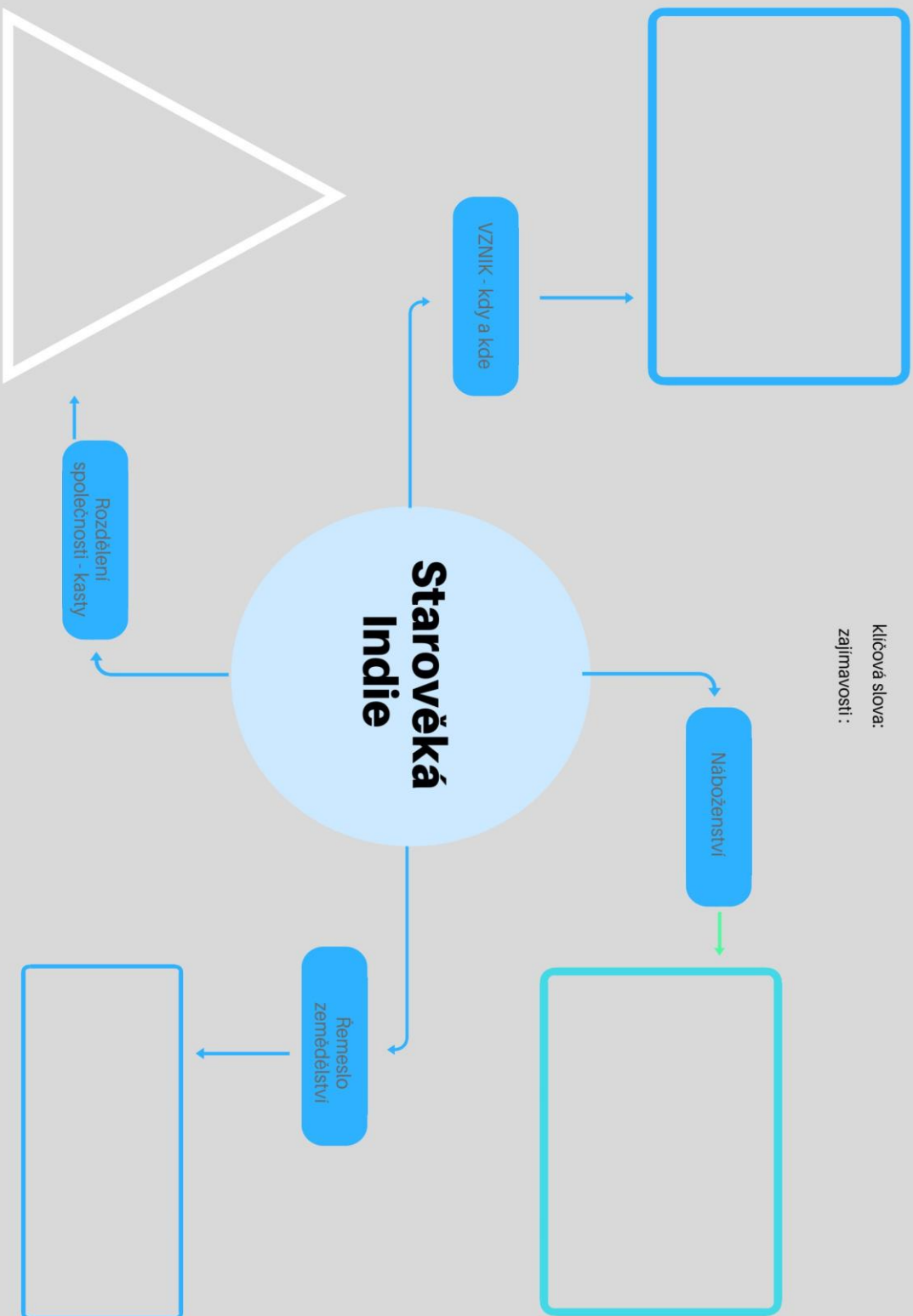
INDIE

Starověká Indie – analýza věcných rysů




STÁT	Rozkládá se podél řeky/moře	PÍSMO			NÁBOŽENSTVÍ		OBŽIVA		
		<i>obrázkové</i>	<i>klínové</i>	<i>grafické</i>	<i>monoteistické</i>	<i>polyteistické</i>	<i>obchodníci</i>	<i>řemeslníci</i>	<i>zemědělci</i>
Egypt									
Mezopotámie									
Fénicie, Kanaán									
Indie									

Starověká Indie

klíčová slova:
zajímavosti :



Tabulka sebehodnocení

	Při řešení jsem ještě potřeboval/a pomoci. Při práci ve skupině zatím spoléhám více na ostatní.	Z větší části jsem to zvládl/a správně, při řešení jsem občas potřeboval/a pomoci. Do práce ve skupině jsem se snažil/a aktivně zapojit.	Zvládl/a jsem to bez výrazné chyby. Do práce ve skupině jsem se aktivně zapojil/a.
			
Vytvořím vlastní zápisek do grafického organizéru.			
Všímám si důležitých informací v textu, rozeznám je od méně podstatných.			
Dokážu číst soustředěně po celou dobu.			

Jak mě to bavilo?

